



17

**Valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponsi ydinkeskustan valosaasteen ja häikäisyn poistamiseksi**

HEL 2023-011876 T 00 00 03

**Päätösehdotus**

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

**Esittelijän perustelut**

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia hyväksynyt 13.9.2023 valtuutettu Arja Karhuvaaran seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta nopeuttaa ydinkeskustan valaistuksen säätyvyyttä ja valaisinvarjostimien uudistamista turhan valosaasteen ja häikäisyn poistamiseksi asuinalueilta.

Elohopealamppujen poistuessa EU-direktiivin edellyttämällä tavalla markkinoilta jouduttiin ne korvaamaan myös ydinkeskustassa joissain tilanteissa häikäisyä aiheuttavilla monimetallilampuilla. Toimenpide oli välttämätön, jotta historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti säilytettäväksi haluttuja Y-valaisimia voitiin edelleen käyttää. Normaalien kausihuoltojen yhteydessä on näitä lampuja jo vaihdettu ledilampuiksi. Loput vaihdetaan kuluvan ja ensi vuoden aikana. Uudet korvaavat ledilamput valaisevat alaspäin, jolloin sivusuuntainen häiriövalo poistuu. Häikäisyn rajoittamiseksi on tapauskohtaisesti uusittu valaisinkupuja.

Helsinki LED -hankkeessa uusitaan seuraavan seitsemän vuoden aikana jäljellä olevat 57 000 energiatehotonta valaisinta ledivalaisimiksi. Uudet valaisimet varustetaan valaisinkohtaisilla ohjauslaitteilla. Myös Y-valaisin uudistetaan valaisinkohtaisesti ohjattavaksi ja lediteknologiaa hyödyntäväksi sen perinteistä ulkonäköä muuttamatta. Uusi Y-valaisinmallisto on käytettävissä vuosikymmenen loppupuolella, jolloin voidaan toteuttaa laajamittainen Y-valaisinvaihdon.

Y-valaisinta käytetään kaupunkirakenteen ominaispiirteiden perusteella keskustan kaupunginosissa (Kluuvi, Alekski ja sivukadut, Kruununhaka pl. Kaisaniemenkatu, Katajanokka pl. kärki, Eira, Kallio erityisesti Torkkelinmäki, rajautuen Hämeentiehen idässä, Etu-Töölö). Y-valaisin on historiallisesti arvokas osa rakennetun ympäristön ja kaupunkikuvan ominaispiirteitä näissä kaupunginosissa ja kortteleissa. Muualla ripus-



tusvalaistus toteutetaan moderneilla, usein puolipallon muotoisilla valaisimilla, joissa valaistus suuntautuu kulkuväylille.

Ydinkeskustaan johtavien katujen isotehoisten valaisimien ledivaihdot alkoivat vuonna 2023. Ydinkeskustassa valaisimia vaihdetaan lähivuosina muiden hankkeiden yhteydessä ledivalaisimiksi, ja esimerkiksi Aleksin poikkikaduille palautetaan Y-valaisimet lediversiona.

Helsinki LED -hankkeen laaja valaisinvaihto etenee pohjoisesta kohti ydinkeskustaa. Projektin alkuvaiheessa pyritään keskittymään isotehoisten ja paljon energiaa kuluttavien valaisimien vaihtojen rinnalla asuinalueiden valaisinvaihtoon.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Otteet**

**Ote**

Ponnien ehdottaja

**Otteen liitteet**

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano